

CI2, o. p. s.

Zdroj: cs.wikipedia.org

ZMĚNA KLIMATU A KRNOV

VYHODNOCENÍ ANKETY PRO VEŘEJNOST

Realizováno v rámci projektu „**KRNOV – KLIMATICKY ODPOVĚDNÉ MĚSTO**“ podpořeného z Výběrového řízení na podporu projektů NNO pro rok 2017 Ministerstvem životního prostředí ČR (MŽP) a Městem Krnov.

1. Úvod

Anketa pro veřejnost v Krnově měla za cíl zjistit názor dospělé veřejnosti (16+) na otázky změny klimatu a vhodnost adaptačních opatření. Akce byla odstartována 23. září. 2017 během kampaně Ekompilace 2017 a probíhala následující čtyři týdny. Na realizaci ankety se podílela společnost CI2, o. p. s. ve spolupráci s městem Krnov. Výsledky ankety tvoří jeden z podkladů připravované Adaptační strategie města Krnova.

2. Metoda

Anketa byla založena na přímém dotazování 3 tazatelů v ulicích města. Odpovědi respondentů byly zaznamenávány do anketního lístku (viz dále). Tazatelé byly studenti a studentky místní střední školy a byly před anketou proškoleni. Dále byly anketní lístky v tištěné podobě k dispozici na mnoha místech ve městě. Informace o anketě byla zveřejněna v Krnovských listech dne 29. 9. 2016. Nejvíce se osvědčila (podobně jako v jiných městech) metoda přímého dotazování občanů.

Anketní lístek kampaně měl formu skládačky, které se skládala ze dvou vzájemně oddělitelných částí. První část obsahovala informace o projektu a základní informace o změně klimatu, jejích možných dopadech na město a možnostech, které občané mají, jak dopady zmírnit. Tuto část obdrželi dotazovaní po vyplnění.

Anketní lístek kampaně

The image shows a survey form on the left and an informational leaflet on the right. The survey form is a 'pop-up' style sheet with a light green background and contains the following sections:

- 3** Niže jsou uvedena možná rizika související s klimatickou změnou. Jak **ZÁVAŽNÉ** je podle Vás ono riziko pro prostředí města Krnova a jeho blízké okolí?
Hodnocení uveďte na škále 1 (není to vůbec závažný problém) až 5 (velmi závažný problém)?
Table with 2 columns: **Riziko** and **Hodnocení**.

Riziko	Hodnocení
Povodně, záplavy, přívalové deště	
Sucha, požáry	
Vlny veder, náhlé výkyvy teplot	
Zhoršení zdravotního stavu obyvatel	
Otřesení vodních zdrojů	
Silné větry	
Zhoršení zemědělské produkce	
- 4** Doporučujete nějaká konkrétní opatření ke zmírnění výše uvedených rizik?
.....
- 5** Uvažujete, že uděláte nějaké kroky k tomu, aby Vám výše uvedená rizika nepůsobila škody na Vašem zdraví či majetku (např. zateplení domu, klimatizaci, stavbu vlastního zdroje vody ad.)?
.....
- 6** Kontaktní údaje (není nutno uvést)
Jméno a příjmení:
Email (telefon):

The informational leaflet on the right has a blue header 'INFORMAČNÍ LETÁK A ANKETA' and features a globe graphic with various icons representing sustainability. It contains the following text:

- O projektu**
Projekt „Klimaticky zodpovědné město“ realizuje v Krnově nezisková organizace CI2, o. p. s. Jeho cílem je přispět k tomu, aby se města velikosti Krnova otázkami, jako je změna klimatu, zabývala. Jeho součástí je zpracování tzv. „Adaptační klimatické strategie“. Vaše odpovědi a názory budou využity při vzniku právě této strategie.
Projekt byl podpořen grantem z Ministerstva životního prostředí v rámci podpory nestátních neziskových organizací a byl kromě Krnova realizován i v Hlučíně a v Koprivnici.
Více informací o projektu - <http://adaplace.ci2.co.cz/>.
- O CI2, o. p. s.**
CI2, o. p. s., je nestátní nezisková organizace zaměřená na udržitelný rozvoj, vzdělávání, publikační činnost, vědu a výzkum. Jejím cílem je prosazovat udržitelný rozvoj ve spolupráci s veřejnou správou, soukromou sférou, vzdělávacími institucemi a veřejností.
Organizace CI2, o. p. s., se dále věnuje oblastem uhlíkové a ekologické stopy a jejich včleněním do řízení společnosti a rovněž environmentálnímu reportingu – sestavování zpráv o stavu životního prostředí měst.
- Kontakt:**
CI2, o. p. s.
Rumunská 15, 120 00 Praha 2
Josef Novák (736 162 066)
<http://www.ci2.co.cz>
<http://adaplace.ci2.co.cz>
Město Krnov
Hlavní náměstí 1, 794 01 Krnov
<http://www.krnov.cz/>

At the bottom of the leaflet, there is a box titled 'ZMĚNA KLIMATU A KRNOV' with the following text:

V této brožurce se dozvíte základní informace o změně klimatu a jejich možných projevech a následcích v České republice. Jakým způsobem můžete na měnící se podnebí reagovat? Vy a jakým způsobem město Krnov.
Zajímá vás Vaš názor? **Vypíšte prosím několik otázek** na poslední straně letáku. Vyplněnou anketu prosím odtrhněte a odevzdejte našemu tazateli či na podatelnu Městského úřadu Krnov nebo v městském informačním centru do poloviny října.

1 Proč se zabývat změnou klimatu?

Některí lidé se domnívají, že změna klimatu je utopie, že nám nic vážného nehrozí a že bychom se měli zabývat důležitějšími otázkami. Ve skutečnosti se jedná o pravděpodobně **nejzávažnější** globální ekologický problém, jemuž lidstvo čelí. To, že současné změny klimatu způsobuje člověk, víme s 95% jistotou. Důvodem, proč se klimatickou změnou zabývat, jsou **rizika**, která z ní pro jednotlivce, město a celý stát plynou. Nedělat nic může být mnohem nákladnější než plazit v budoucnu **následky** těchto rizik, jako jsou povodně, sucha či sociální nepokoje.

2 Jaký je rozdíl mezi počasím a podnebím (klimatem)?

Počasí je okamžitý stav atmosférických podmínek, např. teplota, vítr, tlak. Klima je naopak dlouhodobý stav počasí, který ovlivňuje spousta jevů a v rostoucí míře i člověk. „Jak řekl Mark Twain, „Podnebí je to, co očekáváme. Počasí je to, co dostaneme.“

3 Co je příčinou změny klimatu?

Ekonomický rozvoj – naší prioritou je ekonomický růst, nikoli rozvoj šetrný k životnímu prostředí. S ekonomickým růstem je posledních 100 let spojeno nadměrné a neustávající vypouštění skleníkových plynů do atmosféry. Mezi nejvýznamnější skleníkové plyny patří oxid uhličitý a metan. Skleníkové plyny se dostávají do ovzduší z průmyslu, výroby energie, dopravy či intenzivního zemědělství, které jde ruku v ruce se změnami využívaní území (kácení tropických pralesů, přeměna pastvin v pouště ad.). Výsledkem je, že koncentrace oxidu uhličitého a metanu v atmosféře stouply na úroveň, jaká nepanovala během posledních 800 000 let.

4 Jak se klimatická změna projeví globálně?

V globálním měřítku se především zvyšují průměrné teploty na Zemi (o 2–4 °C). Rok 2014 byl za posledních 150 let nejteplejší ze všech. Narůstají hladiny oceánů – mezi roky 1901 a 2010 o 19 cm. To souvisí s táním jak pevninských ledovců v Antarktidě, v Alpách či Himalajích, tak ledového příkrova v Arktidě. V blízké budoucnosti začne tát věčně zmrzlá půda (permafrost) a budou odumírat severské jehlíkaté lesy.

5 Jak se klimatická změna projeví ve městě a okolí v příštích 30 letech?

- Vzroste průměrná teplota o cca 1–2 °C.
- Výrazně poklesne počet mrazových dní.
- Poklesne počet dní s sněhovou pokrývkou.
- Vzroste počet dní s letní teplotou (nad 25 °C).
- Relativně narostou srážky v zimním období a naopak poklesnou srážky v létě, což povede k častějším suchům.
- Naroste výpar z půdy, což ohrozí zemědělství či zahrádkářství.

6 Jaké to bude mít následky?

Nestabilní počasí, častý výskyt extrémů, jako jsou bouře či bleskové povodně, které budou mít dopad na kritickou infrastrukturu (kanalizace, vodovody, sítě elektrického vedení apod.), na budovy, ale také na zemědělskou produkci. Produkci řady plodin, na nichž je závislá výživa lidstva, ohrozí rozsáhlá sucha. Mezi další hrozby patří odumírání rozsáhlých korálových útesů, šíření tropických nemocí či změna životních podmínek a prostředí pro miliony lidí, s těžko předvídatelnými důsledky.

7 Co mohu udělat já sám?

S životem každého z nás souvisí množství skleníkových plynů, které se uvolňují vlivem našich aktivit. Nazýváme je **uhlíkové stopy** a v případě průměrného Čecha je vysoká – 12 tun oxidu uhličitého na obyvatele a rok. Aby ke klimatu nedocházelo tak rychle, měli bychom ji snížit na 1–2 tuny, tedy 6–12 x. To znamená významnou změnu chování, například energeticky úspornější bydlení, méně cest auty, využívaní energeticky úspornějších spotřebičů, více regionálních potravin v jídelníčku, lepší třídění odpadů... Jedním slovem **odpovědné ekologické chování**, plynoucí z našeho vnitřního přesvědčení, nikoli z nařízení státu.

DOTAZNÍK:

Dobrý den, oslovili jsme Vás z důvodu zvýšení informovanosti o problematice klimatické změny a přípravy „Adaptační klimatické strategie“ pro město Krnov a jeho nejbližší okolí. Cílem ankety je zjistit Vaše postoje ke zmíněné problematice a informovat Vás o plánech města, které – jak doufáme – ovlivní příznivě Váš život v Krnově.

1 Který ze současných globálních problémů považujete za nejzávažnější?

Uvedte tři nejzávažnější problémy.

Klimatická změna
 Terorismus
 Chudoba, hlad a nedostatek pitné vody
 Šíření infekčních chorob
 Ekonomická situace

2 Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších 10 letech se Vašeho města dotknou projevy změny klimatu?

ano
 spíše ano
 spíše ne
 ne
 nevím

Anketa obsahovala celkem 5 otázek, z toho byly tři uzavřené a dvě otevřené. Níže uvádíme všechny otázky:

1. Který ze současných globálních problémů považujete za nejzávažnější?

Uvedte tři nejzávažnější problémy.

- Klimatická změna Terorismus Chudoba, hlad a nedostatek pitné vody Šíření infekčních chorob Ekonomická situace

2. Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších 10 letech se Vašeho města dotknou projevy změny klimatu?

- ano spíše ano spíše ne ne nevím

3. Níže jsou uvedena možná rizika související s klimatickou změnou. Jak ZÁVAŽNÉ je podle Vás ono riziko pro prostředí města Krnova a jeho blízké okolí?

Hodnocení uveďte na škále 1 (není to vůbec závažný problém) až 3 (velmi závažný problém)?

Riziko	1	2	3	Nevím
Povodně, záplavy, přivalové deště				
Sucha, požáry				
Vlny veder, náhlé výkyvy teplot				
Zhoršení zdravotního stavu obyvatel				
Ohrožení vodních zdrojů				
Silné větry / vichřice				
Zhoršení zemědělské produkce				

4. Doporučujete nějaká konkrétní opatření ke zmírnění výše uvedených rizik?

Otevřená otázka.

5. Uvažujete Vy sama/sám, že uděláte nějaké kroky k tomu, aby Vám výše uvedená rizika nepůsobila škody na Vašem zdraví a majetku, např. zateplení domu, klimatizaci, stavbu vlastního zdroje vody?

Otevřená otázka

6. Kontaktní údaje (není nutno uvést)

Jméno a příjmení:

Email (telefon):

3. Propagace akce

Kampaň byla propagována v místních médiích a v tisku (viz náhled článku z Krnovských listů novin ze dne 29. 9. 2017) a na internetových stránkách města.

» Změna klimatu se týká také našeho města

Město Krnov ve spolupráci se společností CI2, o. p. s., pracuje na projektu Klimaticky zodpovědné město. Ten má mimo jiné město připravit na změny klimatu. Projekt bude hotový do konce letošního roku. Do té doby vypracuje společnost CI2 společně se zástupci města, odbornou a laickou veřejností návrh adaptační strategie města, doplněný o soubor adaptačních opatření.

Práce jsou v plném proudu a probíhá dotazníkové šetření, v němž respondenti vyjadřují svůj názor na hrozby spojené se změnou klimatu. „Řízené rozhovory již byly vedeny s vedením města a odbornými pracovníky nejen z radnice, ale i organizací či firem z Krnova i kraje. Nyní

se snažíme získat data i od veřejnosti. Do poloviny října mají občané možnost vyplnit anketu prostřednictvím anketních lístků, s nimiž se poprvé setkali na akci Ekompilace, kde školení tazatelé prováděli dotazníkové šetření. Získané výsledky pak firma zapracuje do adaptační strategie města. Proto budeme rádi, když se zapojí co nejvíce lidí, neboť dnes už je očividné, že změna klimatu probíhá a je třeba se na ni pořádně připravit, a to i proto, že se bude týkat všech,“ vyzval k účasti v anketě vedoucí odboru životního prostředí Petr Suchý.

Vyplněné anketní listky je možné odevzdávat do poloviny října v podatelně radnice nebo v Turistickém informačním centru Krnov.

1. Proč se zabývat změnou klimatu

Někteří lidé se domnívají, že změna klimatu je utopie, že nám nic vážného nehrozí a že bychom se měli zabývat důležitějšími otázkami. Ve skutečnosti se jedná o pravděpodobně **nejzávažnější** globální ekologický problém, jemuž lidstvo čelí. To, že současné změny klimatu způsobuje člověk, víme s 95% jistotou. Důvodem, proč se klimatickou změnou zabývat, jsou **rizika**, která z ní pro jednotlivce, město a celý stát plynou. Nedělat nic může být mnohem nákladnější, než platit v budoucnu **následky** těchto rizik, jako jsou povodně, sucha či sociální nepokoje.

2. Jaký je rozdíl mezi počasím a podnebím (klimatem)?

Počasí je okamžitý stav atmosférických podmínek, např. teplota, vítr, tlak. Klima je naopak dlouhodobý stav počasí, který ovlivňuje spousta jevů a v rostoucí míře i člověk. Jak řekl Mark Twain: „Podnebí je to, co očekáváme. Podnebí je to, co dostaneme.“

3. Co je příčinou změny klimatu?

Ekonomický rozvoj – naší prioritou je ekonomický růst, nikoli rozvoj šetrný k životnímu prostředí. S ekonomickým růstem je posledních 100 let spojeno nadměrné a neustávající vypouštění skleníkových plynů do atmosféry. Mezi nejvýznamnější skleníkové plyny patří oxid uhličitý a metan. Skleníkové plyny se dostávají do ovzduší z průmyslu, výroby energie, dopravy či intenzivního zemědělství, které jde ruku v ruce se změnami využívání území (kácení tropických pralesů, přeměna pastvin v pouště apod.). Výsledkem je, že koncentrace oxidu uhličitého a metanu v atmosféře stouply na úroveň, jaká nepanovala během 800 000 let.

4. Jak se klimatická změna projeví globálně?

V globálním měřítku se především zvyšují průměrné teploty na Zemi (o 2-4 °C). Rok 2014 byl za posledních 150 let nejteplejší ze všech. Narůstají hladiny oceánů – mezi roky 1901 a 2010 o 19 cm. To souvisí s táním jak pevninských ledovců v Antarktidě, v Alpách či Himalájích, tak ledového příkrovu na Arktidě. V blízké budoucnosti začne tát věčně zmrzlá půda (permafrost). A budou odumírat severské jehličnaté stromy.

5. Jak se klimatická změna projeví ve městě a okolí v příštích 30 letech?

Vzroste průměrná teplota o cca 1-2 °C. Výrazně poklesne počet mrazových dní. Poklesne počet dní se sněhovou pokrývkou. Poklesne počet dní s letní teplotou (nad 25 °C). Relativně narostou srážky v zimním období a naopak poklesnou srážky v létě, což povede k častějším suchům. Naroste výpar z půdy, což ohrozí zemědělství a zahrádkářeni.

6. Jaké to bude mít následky?

Nestabilní počasí, častý výskyt extrémů, jako jsou bouře či bleskové povodně, které budou mít dopad na krizovou infrastrukturu (kanalizace, vodovody, sítě elektrického vedení apod.), na budovy, ale také zemědělskou produkci. Produkci řady plodin, na nichž je závislá výživa lidstva, ohrozí rozsáhlá sucha. Mezi další hrozby patří odumírání rozsáhlých korálových útesů, šíření tropických nemocí či změna životních podmínek a prostředí pro miliony lidí, s těžko předvídatelnými důsledky.

7. Co mohu udělat já sám?

S životem každého z nás souvisí množství skleníkových plynů, které se uvolňují vlivem našich aktivit. Nazýváme je **uhlíková stopa** a v případě průměrného Čecha je vysoká, a to 12 tun oxidu uhličitého na obyvatele a rok. Aby ke změně klimatu nedocházelo tak rychle, měli bychom ji snížit na 1-2 tuny, tedy 6-12krát. To znamená významnou změnu chování, například energeticky úspornější bydlení, méně cest auty, využívání energeticky úspornějších spotřebičů, více regionálních potravin v jídelníčku, lepší třídění odpadu... jedním slovem **odpovědné ekologické chování**, plynoucí z našeho vnitřního přesvědčení, nikoli z nařízení státu.

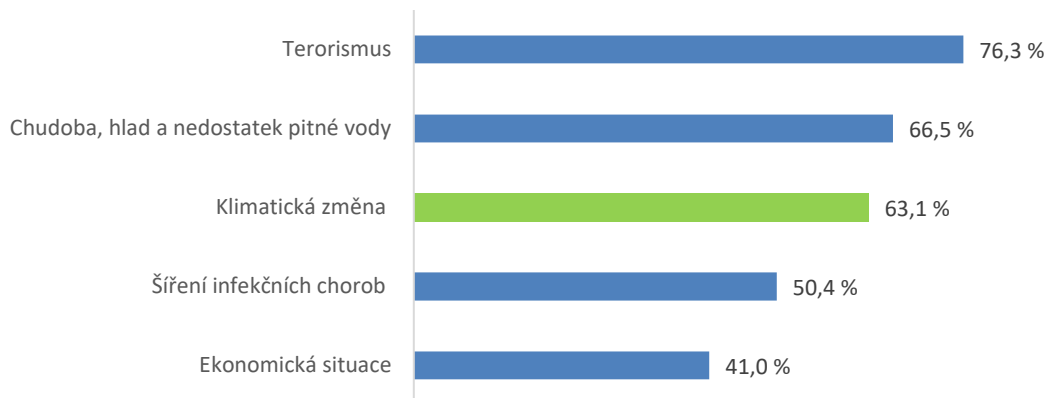
4. Celkové výsledky

Celkem bylo přijato **502** platných anketních lístků. To představuje 2,5 % obyvatel Krnova starších 15 let.

Závažnost globálních problémů

První otázka se týkala hodnocení **závažnosti globálních problémů**. Respondenti měli mezi pěti uvedenými vybrat 3 pro ně nejzávažnější problémy. Zdaleka nejmenší váhu přikládali občané *ekonomické situaci* – uvedlo ji pouze 41 % občanů. Polovina dotázaných označila *šíření infekčních chorob*. *Klimatickou změnu* považuje za nejzávažnější globální problém 63 % dotázaných těsně za *chudobu, hlad a nedostatek pitné vody*. Největší počet hlasů získal (obdobně jako v jiných městech, kde anketa probíhala) *terorismus* – 76,3 %. Výsledky přesto naznačují, že vnímání závažnosti klimatické změny je v Krnově vyšší než v ostatních městech.

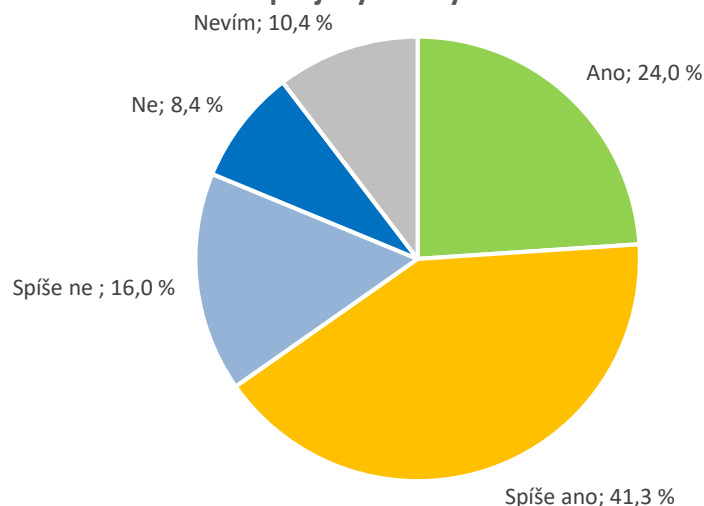
Který ze současných globálních problémů považujete za nejzávažnější?
(respondenti uváděli 3 z 5 problémů)

Dopad změn klimatu na Krnov

Další otázka zjišťovala, zda respondenti souhlasí, že v nejbližších 10 letech se Krnova a jeho okolí **dotknou projevy změny klimatu**. Jednoznačný souhlas s tímto tvrzením vyjádřilo 24 % respondentů. Dalších 40 % uvedlo vlažný souhlas („spíše ano“) Celkově více jak **dvě třetiny občanů** se tedy domnívají, že města se projevy změny klimatu dotknou. S tvrzením nesouhlasila čtvrtina respondentů a 10 % nedokázalo odpovědět.

Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších deseti letech se Krnova dotknou projevy změny klimatu?

Závažnost rizik plynoucích z klimatické změny

V třetí otázce respondenti hodnotili závažnost vybraných rizik plynoucích z klimatické změny. Pozornost se přitom soustředila na Krnov a jeho okolí. Hodnocení probíhalo na pětistupňové škále – 1 (není to vůbec závažný problém) až 5 (velmi závažný problém).

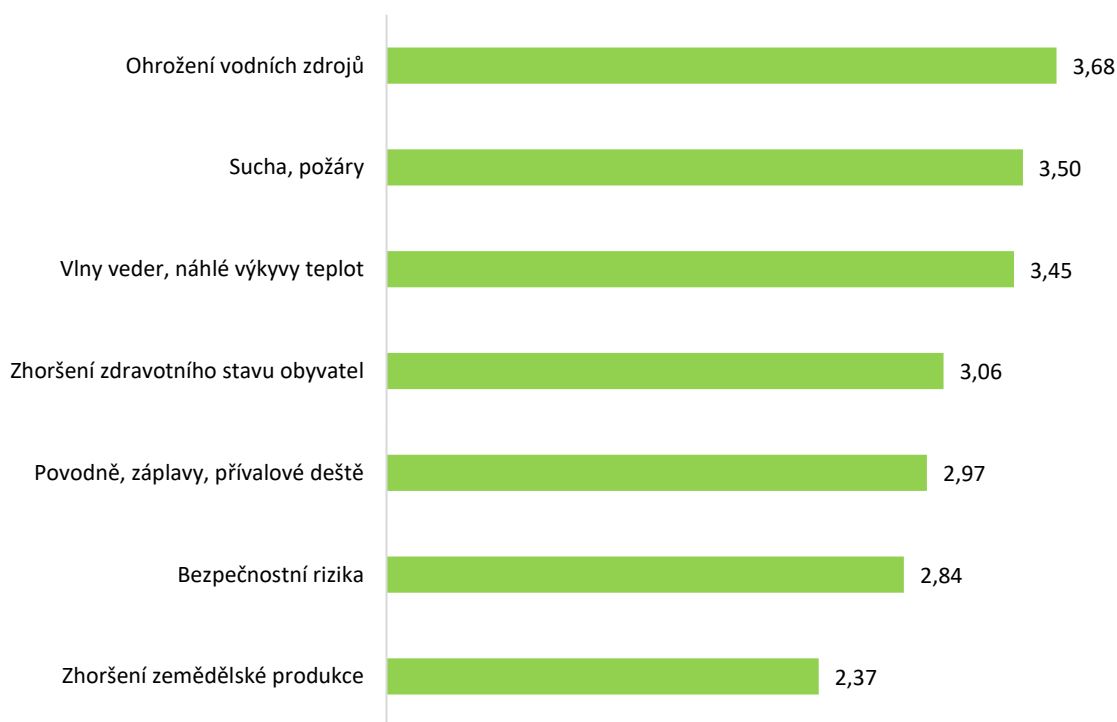
Za nejzávažnější problém považují občané tohoto města *ohrožení vodních zdrojů*, s průměrnou známkou 3,68. Méně vysoké hodnocení získala otázka *sucha a požáry* (3,50) a *vlny veder, náhlé výkyvy teplot* (3,45).

V okolí hodnoty 3 (průměrně velký problém) se umístily tři rizika: *zhoršení zdravotního stavu obyvatel* (3,06), *povodně, záplavy a přívalové deště* (2,97) a *bezpečnostní rizika* (2,84).

Možná trochu překvapivě za **nejmenší problém** považují lidé v Krnově *zhoršení zemědělské produkce* (2,37).

Jak závažné je podle Vás ono riziko pro prostředí města Krnova a jeho blízké okolí?

(1 – není to závažný problém až 5 – velmi závažný problém)

Doporučení konkrétních opatření ke zmírnění rizik

V předposlední, otevřené otázce ankety měli občané možnost uvádět **vlastní návrhy ke zmírnění rizik** plynoucích z klimatické změny. V tabulce uvádíme přehled všech doporučení občanů, tedy i těch, které příliš s problematikou klimatických změn nesouvisí. Celkem na tuto otázku se sešlo 260 odpovědí (někdo uvedl více opatření).

Mezi návrhy se objevila řada velmi důležitých návrhů (např. omezení dopravy, nekácení zeleně a její výsadba, šetření s vodou či přehrada Nové Heřminovy), ale i značně populistických prohlášení (uzavření hranic, výměna vlády, zvýšit platy, snížit daně ad.).

Konkrétní opatření	Počet
Uzavření hranic.	26
Omezit dopravu.	17
Nekácet lesy.	15
Šetření vodou.	14
Přehrada Nové Heřminovy.	14
Vyměnit vládu.	13
Třídění odpadu.	10
Výsadba stromů.	8
Vykácení starých stromů.	7
Neničit přírodu.	7
Ochrana vodních zdrojů.	6
Nezdražovat (potraviny, suroviny).	6
Více zeleně ve městě.	5
Větší důraz na ekologii.	5
Snížit daně.	5
Opravit silnice.	4
Nestavět obchvat.	4
Zvýšit platy	4
Lepší zdravotní péče.	4
Snížení emisí.	3
Zelená střecha.	3
Zemědělství.	3
Nedělat z přírody asfalt.	3
Nepouštět uprchlíky.	3
Přestat ohrožovat životní prostředí.	3
Méně těžby dřeva.	2
U řek vytvořit zábrany.	2
Hospodaření s dešťovou vodou	2
Neničit zemědělské pozemky.	2
Protipovodňové opatření.	2
Návrat k tradičnímu zemědělství.	2
Zadržovat vodu v krajině i na veřejných prostranstvích.	2
Kvalitnější produkce zemědělců.	2
Nedělat obchvat kolem pitné vody.	2
Nekácet tolik stromů.	2

Konkrétní opatření	Počet
Ochrana poldry	2
Opravit domy, neničit okolí.	2
Více cyklostezek.	2
Zvýšit koryta řek, vyčistit a prohloubit řeky, potoky.	2
Opravit dětská hřiště.	2
Předcházet problémům.	2
Řešení odborníků.	2
Aby lidé byli více duchovními a více zodpovědní vůči sobě a okolí.	1
Auta na jiné pohonné hmoty.	1
Bezpečnost obyvatel.	1
Dobrou pojistku.	1
zdroj elektřiny.	1
Emisní zóny pro automobily – rychlé dokončení obchvatu.	1
Chránit občany.	1
Kvalitnější péče o pacienty.	1
Lepší kvalita potravin.	1
Lepší osevní plány.	1
Lepší produkce.	1
Musí se starat vedení města.	1
Nedávat důchody tak pozdě.	1
Nejezdit autem.	1
Nezasahovat do původních koryt řek.	1
Neničit prostředí.	1
Nepěstovat řepku a vrátit se k jiným plodinám – nemyslet na zisk.	1
Nestavět přehradu.	1
Omezení CO2, omezení výskytu smogu.	1
Omezení spotřeby fosilních paliv.	1
Opustit EU.	1
Podpořit nemocné a sociálně slabé.	1
Politika	1
Proškolení pro případ ohrožení.	1
Přestat kácet stromy a nezasahovat do vodních toků.	1
Rovnoprávnost mezi muži a ženami.	1
Snížit nezaměstnanost, zvýšit mzdy.	1
Spravedlivé úřady.	1
Systémová opatření na úrovni státu a Evropské unie. Neplýtvat vodou, zmenšit plochu řepkových polí atd.	1
Větší informovanost občanů – proškolení pro případ ohrožení.	1
Více stinných míst.	1
Více zábran k řekám.	1
Vlastní klimatizace, krb, zaopatřit dům, byt před povodní.	1
Výsadba stromů, keřů a hlavně je pak zalévat a nenechat je ve vedrech zaschnout.	1
Zabránit korupci.	1
Zábrany k řekám.	1
Zásadně lepší péče.	1

Konkrétní opatření	Počet
Změna prezidenta.	1
Zrušit dotace podnikatelům.	1
Zvelebit naše město. Vypadá hrozně.	1
Žádné.	1

Osobní kroky ke zmírnění rizik

Poslední, rovněž otevřená otázka průzkumu zjišťovala, zda respondenti uvažují **o konkrétních a osobních krocích pro snížení rizik a škod na zdraví a majetku** (např. zateplení domu, klimatizaci, stavbu vlastního zdroje vody). Na otázku odpovědělo (bez započítání odpovědí ne, nevím, neuvažuji) celkem 182 občanů – tedy poměrně velký počet. Po vyřazení minimálního počtu irelevantních odpovědí („odstěhuji se do Las Vegas“, „postavit azylový dům“) zbývá celkem 180 odpovědí (tabulka). Nejčastější odpovědí bylo ne /neuvažuji (154), nicméně mezi dalšími názory se objevily velmi opatření, které se v současné době stávají díky dotačním titulům mezi občany populární (*zateplení domu, zachycování vody či šetření s energiemi*).

Konkrétní kroky	Počet
Ne / Neuvažuji	154
Zateplení domu.	48
Vlastní zdroj vody.	34
Ano.	12
Klimatizace.	11
Zabezpečení domu.	11
Nevím.	10
Šetření financemi.	6
Správná životospráva, péče o své zdraví	5
Šetřit vodou.	5
Využití dešťové vody.	5
Opatřím si dům dle své potřeby.	4
Již mám.	4
Dbát o sebe.	3
Menší spotřeba energií.	3
Uvažuji.	3
Zateplení již mám.	3
Zelená střecha.	3
Dostatek odpočinku	2
Méně brát léky.	2
Sběr vody.	2
Výběr potravin bez zdraví škodlivých látek.	2
Ano, budu chodit pěšky	1
Ano, postupuji opatření, fasáda.	1
Bazén.	1
Bydlím v panelovém domě	1
Dělám vše výše zmíněné.	1

Konkrétní kroky	Počet
Ekologické ovzduší.	1
Chránit životní prostředí.	1
Jít k volbám.	1
Klimatizace je zbytečná.	1
Místo auta kolo při příznivém počasí.	1
Na chalupě zateplení, v paneláku toho moc nezmůžeme, alespoň třídit odpady, šetřit vodou atd.	1
Nebojím se o klima Krnova, ale o klima cizích zemí, např. USA.	1
Nechám to na rodičích.	1
Neničit přírodu.	1
Opravit silnice, hřiště pro děti, cyklostezky, nařídit opravy domů atd. Tak s tím něco udělejte.	1
Plastová okna.	1
Pohyb.	1
Sluneční panely, vlastní zahrádka.	1
Spravedlivé rozhodování u soudu.	1
Stavba.	1
Studnu máme	1
Třídění odpadu	1
Udržování čistoty.	1
Veškerá rizika jsou opatřena.	1
Větší zahrádka.	1
Více se zajímat.	1
Vlastní zelenina.	1
Vsakovací nádrž.	1
Výsadba stromů.	1
Výstavba čističky.	1
Zavést víc policistů ve večerních hodinách do ulic.	1

5. Závěr

Lze shrnout, že anketa pro veřejnost v Krnově splnila svůj účel a **podarilo se získat zajímavý vzorek odpovědí a názorů obyvatel tohoto města na otázky změny klimatu**. Další funkce ankety byla osvětová – šíření informací o daném tématu mezi veřejností. Výsledky ankety, společně s řízenými rozhovory mezi odborníky, slouží jako podklad pro definování adaptační strategie pro město Krnov.